

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om medling vid brott och i vissa tvister

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet begär att få ert utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om medling vid brott och i vissa tvister (medlingslagen).

Sådan medling som avses i medlingslagen ska alltid basera sig på frivillighet, men när offret och den misstänkte har en nära relation kan det vara svårt att utreda om offret har gett sitt samtycke frivilligt till medlingen. När det är fråga om våld i nära relationer finns det därför en risk för att offret mot sin vilja utsätts för påtryckning att delta i medlingen. De beslut som fattas vid medling påverkar inte direkt hur straffprocessen framskrider, men i praktiken kan förlikningen till exempel leda till att förundersökningen begränsas eller att åtal inte väcks.

I utkastet till propositionen föreslås det att det inte längre ska gå att medla vid sådana brott som innefattar våld och som har riktat sig till misstänkta närstående. Detsamma ska gälla sexualbrott, brott mot liv och hälsa och vissa brott mot frihet samt rånbrott. Begreppet närstående baserar sig på strafflagens 21 kap. 16 § 1 mom. 2 punkten, som gäller åklagarens åtalsrätt vid lindrig misshandel. Medlingsförbudet ska dock inte gälla målsägandebrott.

Bakgrund

Genom den föreslagna lagen verkställs den föresats i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering enligt vilken medling i fall av familjevåld och våld i nära relationer huvudsakligen ska frångås.

Målsättningar

Syftet med propositionen är att säkerställa att man inte längre tillämpar medling enligt medlingslagen på sådana våldsbrott eller andra liknande brott där offret och den misstänkta har en nära relation och det därför är svårt att utreda om offret har gett sitt samtycke till medlingen frivilligt. Samtidigt säkerställer man i fall som gäller brott i nära relationer att straffprocessen inte avbryts åtminstone på grund av att man uppnått förlikning enligt medlingslagen.

Svarsanvisningar för mottagare

Vi ber er lämna ert utlåtande i tjänsten Utlåtande.fi. Utlåtandet behöver inte skickas per e-post eller post. Också andra än de instanser som nämns i sändlistan är välkomna att avge utlåtande.

För att kunna lämna in ett utlåtande måste den som svarar registrera sig och logga in i tjänsten Utlåtande.fi. Närmare anvisningar om hur tjänsten används finns under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar på webbplatsen Utlåtande.fi. Om man behöver hjälp med att ta i bruk tjänsten kan man kontakta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Alla utlåtanden är offentliga och publiceras i tjänsten Utlåtande.fi och i Statsrådets projektportal. Utlåtanden av privatpersoner publiceras dock inte automatiskt i Statsrådets projektportal, utan privatpersoner som önskar att få sitt utlåtande publicerat i Statsrådets projektportal ska sända en begäran om detta till adressen kirjaamo.stm@gov.fi och i begäran ange projektkoden STM094:00/2023.

Tidtabell

Utlåtanden kan lämnas in fram till måndagen den 5 augusti 2024.

Beredare

Laura Terho, konsultativ tjänsteman, tfn 0295 163 550 och e-post fornamn.efternamn@gov.fi (fram till den 20 juni 2024)

Jari Keinänen, direktör, tfn 0295 163 31 och e-post fornamn.efternamn@gov.fi (den 24 juni - den 5 juli 2024)

Bilagor:

[Luonnos - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain muuttamisesta.pdf](#)

[Utkast - Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om medling vid brott och i vissa tvister.pdf](#)

Sändlista:

Amnesty International Suomen osasto ry
Aseman Lapset ry
Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry
Ensi- ja turvakotien liitto
Etelä-Karjalan HVA
Etelä-Pohjanmaan HVA
Etelä-Pohjanmaan sovittelutoimisto
Etelä-Savon HVA

Exit ry
Helsingin kaupunki
Helsingin sovittelutoiminta
HUS
Hämeen sovittelutoimisto (Kanta-Hämeen toimipiste)
Hämeen sovittelutoimisto (Päijät-Hämeen toimipiste)
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Itä-Uudenmaan HVA
Kainuun HVA
Kanta-Hämeen HVA
Keski-Pohjanmaan HVA
Keski-Suomen HVA
Keski-Suomen sovittelutoimisto
Keski-Uudenmaan HVA
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Kuntoutussäätiö sr
Kymenlaakson HVA
Kymi-Saimaan sovittelutoimisto
Lapin HVA
Lapin sovittelutoimisto
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Loisto settlementti ry
Lyömätön Linja Espoossa ry
Länsi-Uudenmaan HVA
Länsi-Uudenmaan sovittelutoimisto
Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Maria Akatemia ry
Miesjärjestöjen keskusliitto ry
Miessakit ry
Monika-Naiset liitto
Naisasialiitto Unioni ry
Naisjärjestöjen Keskusliitto – Kvinnoorganisationernas Centralförbund r.y
Naisjärjestöt yhteistyössä – Kvinnoorganisationer i samarbete
Naisten Linja Suomessa ry
Oikeusministeriö
Pelastakaa Lapset ry
Pirkanmaan HVA
Pirkanmaan sovittelutoimisto
Pohjanmaan HVA
Pohjanmaan sovittelutoimisto
Pohjois-Karjalan HVA
Pohjois-Karjalan sovittelutoimisto
Pohjois-Pohjanmaan HVA
Pohjois-Savon HVA
Pohjois-Savon sovittelutoimisto
Pohjois-Suomen sovittelutoimisto
Poliisihallitus
Päijät-Hämeen HVA
Rikoksettoman elämän tukisäätiö
Rikosasioiden sovittelun neuvottelukunta

Rikosasioiden sovittelun neuvottelukunta
Rikosuhripäivystys
Rovaniemen, Ranuan ja Posion sovittelutoimisto
Satakunnan HVA
Satakunnan sovittelutoimisto
Seta ry
Setlementti Tampere ry
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto
Suojellaan Lapsia, Protect Children ry.
Suomen kuntaliitto ry
Suomen sovittelufoorumi ry
Suomen Sovittelun Tuki ry
Syyttäjälaitos
Tasa-arvoasiain neuvottelukunta
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos
Tukinainen ry
Tuomioistuinvirasto
Turvallisen vanhuuden puolesta – Suvanto ry
Ulkoministeriö
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vantaa ja Keravan HVA
Vantaan sovittelutoimisto
Varsinais-Suomen HVA
Varsinais-Suomen sovittelutoimisto
VIOLA – väkivallasta vapaaksi ry
Väestöliitto ry
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Ålands landskapsregering
Ålands medlingsbyrå

1. Allmänna uppfattningen om slopandet av medlingen vid våld i nära relationer

Hur förhåller ni er till att man i regel inte ska få medla vid våld i nära relationer?

- Mycket positivt
- Delvis positivt
- Vet inte
- Delvis negativt
- Mycket negativt

Här kan ni motivera er åsikt om frågan ovan.

2. Konsekvenser

Vad anser ni om konsekvensbedömningen i propositionen? Finns det andra konsekvenser av förslaget än de som beskrivs i utkastet till propositionen?

3. Lagförslaget gällande 3 a § om personrelationer

Kommentera de personrelationer som förbudet mot medling vid våld i nära relationer ska gälla.

4. Lagförslaget gällande 3 a § om brotten

Kommentera de brott som förbudet mot medling vid våld i nära relationer ska gälla.

5. Övriga kommentarer om lagförslagen gällande 3 a §

Övriga kommentarer om lagförslagen gällande 3 a §.

6. Övrigt

Övriga kommentarer om utkastet till propositionen.

Sosiaali- ja terveysministeriö

Terho Laura
Sosiaali- ja terveysministeriö